V. évfolyam. Kis-Czell, 1903. február 15. 7. szám.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . 2 kor. —
Fél évre 4 „ | Egyes szám ára — „ 20

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Friss szellő.

Beborult az ég és a nyomasztó légkört dörgő szavával felfrissiti a közvélemény, az istenadta nép, a lelkes magyar ifjuság Hömpölyög az áradat és magával sodor mindent, ami utját állja. Elsöpri a kalmár alkuvás porát, lerontja a kishituség rozoga épületét, magával ragadja a tétovázókat és az egész — nagyságában fenséges — tömeg hatalmát látjuk.

Ilyen vihar csak nagy események nyomán kelhet; ilyen lelkesült felbuzdulás csak akkor keletkezik, ha a nemzet dolgaiba mélyen beható nagy és fontos intézkedésről van szó. Mert a tömeg nem mozdul meg minden csekélység miatt, s nem kél a vihar, ha nyugodt és csendes az ég.

Katonai javaslatok által követelt nagy áldozatok rázták fel a népet s az ifjuságot közömbösségükből. Hazájáért a magyar mindent áldozni kész. A történelem lapjain Klió tolla nem egy tündöklő példát, nem egy fényes hőstettet, nem egy nemes önfeláldozást jegyzett fel a magyarokról, ékes tanuságául annak, hogy a haza sorsát mindenek fölött becsülik, s ha a haza veszélyben forog, bármikor szivesen lemondanak az élet összes javairól.

Miért zudul föl tehát a tömeg, miért kiált hatalmas vétót a nép, miért tüntet az ifjuság, amikor többet követelnek a nemzettől?

Megváltozott volna a magyar jellem, megfakult volna a hazafiság erénye és gyáva nyullá vedlett-e volna át a hős oroszlán? Oh nem! E nemzetnek minden igaz fia ép oly odaadással szereti, imádja hazáját, mint a nagy idők vészes harczai közepette; s ha a haza hi, férfias bátorsággal, nemes elszántsággal, semmitol sem rettenő hősiességgel kész honáért halálba menni. Ennek a hazának nemeslelkűségére nem appelálnak hiába. A „vitam et sanguinem!“ felkiáltás nem a pusztában elhangzó szó. Vér- és pénzáldozatoktól nem rettegünk vissza, ha oly czétzattal közelednek a nemzet felé, amelyivel élete ellen törni nem akarnak. Lenne csak nemzeti intézményről szó, nem akadna senki, ki tiltakoznék a nagyobb terhek ellen. De érzi, tudja mindenki, hogy azt, amit most követelnek tőlünk, nem a haza oltárára akarják vinni, nem alkotmányunkat akarják vele megerősiteni, hanem épen ellenkezőleg: olyasmire szánják, amiért az igaz magyar hazafi keserűség nélkül lelkesülni nem tud. Ha nemeslelkű lenne a magyar ez intézmény iránt, ha szó nélkül megadná, amit tőle erején tul most követelnek: ez már nem volna nemeslelkűség — ez ostobaság volna.

Egy önérzetes magyar fóur szaván indult meg a tömeg, mely visszatarthatatlanul folytatja utját, s nem fog megállni mindaddig, mig a nemzet akaratának, a nép szavának érvényt szerzett.

A fővárosban kezdődött a mozgalom, a vidéken folytatják. A gyülölt intézkedés ellen elemi erővel zug, tombol a vihar s milliók ajka kiáltja harsány hangon: „Idáig és ne tovább!“

Az erők összpontosulnak, mindnagyobb arányokban fokozódik a lelkesedés, s örömmel látjuk, hogy eleven, egészséges vér pezsdül petyhüdtnek hitt idegekben.

Friss szellő fuvalata üditette föl a

TARCZA.

A nőkérdés és a házasság.

Irta: CARMEN SYLVA.*)

A nő hivatását a természetben létfentartás, a lelki világban pedig jó „anyá“-nak nevezik. Ime, ebből áll az igazi női hivatás! De ezután a nők szellemi képességeiket más munkákkal is akarják próbára tenni, a léleknek más formában való fejlesztésével. Ez a fejlesztés különbözni fog az eddigitől, melyet örökségül hagytak gyermekeiknek. A mostani allapot egy átmeneti idő, amelyben a férfiak meg fogják tanulni, hogy a nőkkel eddig egy kissé túlságosan sajátosan bántak el: nem vették figyelembe azoknak sokszor szükséges tanácsát; mikor dolgaikban határoztak azzal a tudattal, amely mélyen érinti az igazi felelősséget, mikor a nőről, a család őréről van szó és mikor a férfi tulajdonképen csak a család fentartója

Későbben világosabb lesz a helyzet, amikor a nők meg fogják kapni jogaikat és mikor ezek már minden hibájukat elkövették. A nőnek igazi tudománya nem kell, hogy olyan nagy legyen, mint amilyen nagynak kellene lennie azok tudásvágya, hogy azután az élet soran hatalmas támasza lehessenek, aminthogy lenniök kell, a gondjaikra bizott gyerekeknek. A királynő ajánlja, hogy a nők egyszerüen főzzenek, redukálják a kladásokat és éljenek a legnagyobb egyszerüségben, hogy igy a férfi könnyebben megszerezhesse a fentartáshoz szükséges eszközöket.

De a férfiak elsősorban hibásak, hogy a mai nők olyanok, mint a milyenek és egyesegyedül a nőket lehet okozni azért, hogy a férfiák már nem teljesithetik kivánságaikat. Hogyan néznének ki a dolgok ott, ahol a művelt nők az igazi szeretet, egyetértés és odaadó-önzetlenség hatalmával uralkodnának?

A nőről mondott Nietsche ama szavai, hogy az igazi nő csak az, aki övéirt önmagát feláldozza, mélyre hatók tartalmuknál fogva. A nő sajátjai érdekében megvetheti önmagát s ez az érzelem mégis távol alhat tőle. Igaz, hogy az igazi nőt csak rendkivüli körülmények tanithatják meg arra, hogy önmagát megvesse. A nőknek annak tudatában kellene lenniök már, hogy helyzetük a családban sokkal ideálisabb, semhogy ők a férfiakkal való egyenlőség után törekedjenek: nekik mindig a férfiak fölött kell lenniök. A férfi természeténél fogva már az anyjában is a nőt becsüli s azután sajat feleségében, leányában, nőtestvérében, akik mindannyian szeretettel ápolják a beteget és gyermekeket Egyszóval a nő mindig abban a helyzetben van, hogy a férfi ő benne a legnagyobb becsülésnek, mintaképét tisztelhesse.

Természetes dolog, hogy a férfi sokszor ugy bánik a nővel, mint más dolgával, de ezt is csak a durva lelkü, vagy tudatlan ember teszi A gyermekek rendesen azok fölött zsarnokoskodnak leginkább, akiket legjobban szeretnek Nekik a legnagyobb gondozásra van szükségük s ezeket követelik. Időnkint komolyan kellene figyelmeztetni a leányokat, hogy lesz idő, amikor magunknak kell majd gondolkodniok és akkor lesznek kénytelenek készülni arra, hogy gondolkodásban méltó társai lehessenek férjeiknek a házi nyugalom érdekében. Ezt elérni nehéz dolog, de akkor a férfit ez kifaraszlja és szorakozást sem nyujt neki.

Ha a nő tudná, hogy mennyi szent akarat tömörülhet szivében, mikor nyugalomban tanul gondolkodni s örökké barátságos lenni, akkor a feleseges családi viharok sokszor elmaradnanak, melyeket a bölcs és erényes nők ugyis mindig kikerülnek A helyett, hogy féltékenységből sirna, inkább lenne kedvesebb a nő, ugy, hogy a férjében mindig azt a meggyőződést keltse, hogy az ő tüzhelye a legboldogabb otthon a földkerekségén.

A nő férjét nem védheti meg a nyomorúságtól, az élet gondjaitól, de megteheti azt, hogy a kicsinyes dolgokat, melyeket maga is elbirhat, ne közölje vele, mikor faradtan hazatér. A férj találjon otthon mindig felvidultságot, ünnepet. Ezt a nő ugy érheti el hamarább, ha komolyabban fogja fel hivatását, mint ahogy önmagával törődni mindenkor kész. Hogy a nők ezt megtehetik bizonyitja az apáczák és erényes nők önmegtagadó élete. A nő sohase beszéljen önmagáról! A nő belső világa nem érdekelhet senkit. A férfiak azt akarják, hogy feleségeik félistennők legyenek s nem gyenge asszonyok, akik mindig másra támaszkodnak. A nagy hiba ott is van, hogy igen sok önálló nő, aki a maga lábán all, mint leany, egyszerre másra támaszkodik, lemond a függetlenségéről és mindent mástól vár, aki csak olyan gyenge alak lehet, mint ő maga, de akiben félistent lát mindaddig,

*) Erzsébet román királyné irói neve Carmen Sylva. Szerk.

Posztó és vaszonra elonyomtatott kézimunkák, u. m. congle zál, filosel, filonoss, minerva, adonis stb. selymek minden létező szinben, egyedül csak **Rózsa Sándor** divatáru kereskedésében szerezhető meg.

hazafiaságot. A kicsi szellőből pedig olyan szélvihar kerekedhetik, melytől meg kell rettegnie mindenkinek, aki e hazától méltatlant kiván.

HIREK.

A kis-czelli férfi Dalkör tánczmulatsága.

Folyó hó 7-én folyt le a kis-czelli férfi „Dalkör" hangversenye, melyen Kis-Czell város és vidéke közönsége, vallás és társadalmi különbség nélkül, megjelent.

Már a méghivón jelzett musorból láttuk, hogy a Daloskör ez idei hangversenye sem fog elmaradni a mult évi mögött, és nem is csalatkoztunk, mert oly hangversenyben volt részünk, amely beillik akármelyik nagy város hangversenye közzé, a műsor minden egyes pontja igaz élvezetet nyujtott, hogy melyik szám volt a legjobb, nem tudnánk megmondani, mert ugy volt a műsor összeállitva, hogy az kielégithette ugy a zene-értők és kedvelőket, mint a laikusokat is egyaránt.

De menjünk sorban, első számul Gáthy Zoltán „Magyar nyitányát" I. hegedün a szerző, II. hegedün Migály Károly, III. hegedün Rácz Dezső, flotán Kupecz Gyula, cellón Gáthy István (szerző fia), harmoniumon Hettlinger József urak, zongorán Bisitzky Aranka és Gayer Mariska urhölgyek adták elő, oly precziz, érzésösszevágóan, hogy beillett volna fővárosi hangverseny számba, ugy a szereplő urak, mint hölgyek szép összjátékukkal a darab magyaros rithmusát, annak gyönyörü andantiját, magasztos allegróját, hathatós finaléját, bámulatosan emelték ki, melyért meg is érdemelték a felzugó tapsvihart.

Második zene számul Deütschbauer Emilia k. a. és Georgovits József ur adták elő czitera kettősüket, e még városunkban szokatlan hangszeren fentebb nevezett kisasszony igen szépen, szivhez szólóan adta elő Hellige József „Schlaf wohl" czimü darabját, szépen, dicsérten játszotta hozzá a kiséretet fent nevezett ur; hogy a közönségnek megnyerte tetszését, kitünik abból hogy a többször felhangzó tapsra eljátszottak Ziehrer „Bányász indulóját." Reméljük nem utóljára hallottuk Deutschbauer kisasszony czitera játékát.

Ezután Boer Pál a Daloskör tagja énekelt háromrészből álló magyar dalokat, oly szépen akar egy népszinmü énekes, szép, csengő tenor hangját érvényesitette, különösen a felső hangoknál, csikós ruhában megjelenése csak emelte a hatást, hozzá a zongora kiséretet Gáthy Zoltán a tőle már megszokott rutinnal játszotta.

Negyedik számul Gáthy Zoltán és Rácz Dezső pápai ev. ref. főisk. tanár urak két hegedün, mégis Bisitzky Janka urhölgy zongorán adták elő Huber Károly „Kunok" czimü opera részleteit; tollunk gyenge leirni azt a hatást, mit előadásukkal elérték, a teknika, ütem, pianók és forték megtartása emelte a hatást annyira, hogy a taps nem szünt meg mindaddig, mig nevezett urak, Bisitzky nővérek zongora kisérete mellett „Magyar népdal" változatokkal nem gyönyörködtettek a közönséget. Most ifj Reich Imre egyleti tag adta elő, zongora kiséret mellett Csengery „Szerelmes zongora-mester" czimü vig monologot, Reich ur elég ügyesen, élénk mimikával, hangsulyozással és komikummal adta elő monologját, hozzá a zene-betéteket zongorán Gayer Mariska urhölgy játszotta csinosan, érzéssel, hatásosan, melyért méltán megérdemelte mindkét szereplő a felzugó tapsot.

Utolsó zene számul Pais Géza ur tilinkó játékával gyönyörködtetett bennünket, bár Pais ur betegen érkezett hozzánk, mégis gyengélkedése daczára igyekezett a közönséget tilinkó játékával kielégiteni, mit el is ért azzal, hogy háromszor kellett neki ujrázni.

A műsort a férfi Dalkör két énekszáma egészitette ki és pedig elsőbb Káldy „Balogh Ádám kurucz nótájá"-val, végül Mendelsohn „Török bordalá"-val mindkét darabot szépen, összhangzóan, hatásosan énekelték derék dalosaink, melyért elismeréssel tartozunk a dalosok derék, ügybuzgó karmesterének. Hettlinger József urnak, de köszönettel tartozunk ugy a pápai uraknak, mint a helybeli négy urhölgynek és két urnak, hogy a közremüködést szivesek voltak elfogadni és városunk és vidéke közönségének egy szép élvezetes estét szereztek művészi szinvonalon álló előadásukkal.

Hangverseny után megkezdődött a tánc, bár a Korona-vendéglő nagyterme zsufolásig tele volt, mégis eléggé rendben és jókedvvel, tüzzel járta a fiatalság. — Az első négyest 52 pár tánczolta.

A jelen volt hölgyek névsorát az alábbiakban közöljük.

Asszonyok: Ákocs Jánosné, Altstadter Józsefné, Bárdossy Imréné, dr. Balassa Jenőné, Bálint Gézáné, dr. Brunner Ferenczné, Bisitzky Ödönné, Bus Boldizsárné, Csuha Lajosné, dr. Deutsch Samuné, Deutschbauer Ignáczné, Egressyné (Mihályháza), Fábián Dezsőné, Frisch Gusztávné (O-Asszonyfa), Gayer Gyuláné, dr. Géfin Lajosné, Günsberger Ignáczné, Huchthausen Frigyesné, Hónig Sámuelné, Hujber Györgyné, Kollin Károlyné, ifj. Landherr Gusztávné (Jánosháza), Lóránth Gyuláné, Makai Istvánné (Pápa), Marintzer Antalné (Pápa), Mattis Pálné, Molnár Jánosné, Molnár Miklósné (Szombathely), Nagy Gyuláné, Nagy Józsefné, Nagy Pálné, Neuhauzer Imréné, Német Márkusné, Patyi Jónásné, dr. Porkoláb Mihályné, Rado Ignáczné, id. Reich Imréné, ifj. Reich Imréné, Rósenberg Miksáné, Rósenheim Ferenczné, Rózsa Sándorné Schleiffer Kálmánné, Steiner Rudolfné, Szalay Józsefné, Szóts Mihályné (Sárvár), id. Tóry Györgyné, ifj. Tóry Györgyné, Udránszky Sándor, Zathureczky Gézáné, Zsigmond Istvánné.

Leányok: Bisitzky Aranka és Janka, Deutschbauer Emilia, Egressy Jolán (Mihályháza), Fábián Irén, Gáthy Zoltán és Lenke (Pápa), Gayer Mariska, Géfin Janka, Günsberger Irén, Huchthausen Milike, Kisfaludy Teréz (Csingervölgy), Landherr Jolán, Lóránth Margit, Nagy Irén (N.-Dömölk), Németh Zsuzsanna, Neumann Hermina, Nagy Katinka, Paizs Agi (Pápa), Polczer Irén, Rado Fanny, Reich Lujza, Rósenfeld Berta (Kapuvár), Rosenheim Katicza, Szabó Irén (Pápa), Szalay Erzsike, Szapper Aranka, Szailer Irén, Singer Jenny és Emma, Szóts Anna, Tory Emilia és Mariska.

Felülfizetni szivesek voltak: *10 koronát*: özv. Gayer Gyuláné, Pietnits Ferencz dr.; *8 koronát*: Lengyel Mór, Zathureczky Géza; *6 koronát*: Ákócs János, dr. Brunner Ferencz, Frisch Gusztáv, Porkoláb Mihály dr., id. Tóry György; *5 koronát*: Balassa Jenő dr., Edelényi Gyula, Deutschbauer Ignácz, Kisfaludy Kálmán, Lóránth Gyula, Neuhauszer Imre, özv. Nunkovits Sándorné, Róh Pál, Schleiffer Kálmán; *4 koronát*: Bisitzky Ödön, özv. Deim Sándorné, Deutsch Gyula, Fábián Dezső, Farkas János, Géfin Lajos dr., Horváth József, ifj. Hubert Sámuel Molnár János, Menyhárt Julia és fia, Nagy Gyula, id. Reich Imre, Rosenheim Ferencz, Rosenberg Miksa, Szalay József; *3 koronát*: Bálint István, Bárdossy Imre, Berzsenyi Jenő dr., Berzsenyi Dezső dr., Biettler Pál, Deutsch Samu dr., László Ferencz, Makk János, ifj. Nagy Pál, Nagy József, Palovits József, Wagner Lőrincz dr., Wittmann Adolf; *2 koronát*: Gráczer Pius, Georgovits József, Gulyás Elek, Günsberger Ignácz, Horváth János, Huchthausen Frigyes, Jugovits Imre, Jagicza Lajos, Imre József, Krausz Mihály, Landherr József, Mattis Pál, Nagy Antal, Noszlopy S., N. N., Noszlopy Béla, Patyi Jónás, Pálinkás Géza, Pirity Lajos, Szabó Lajos, Szabó Imre dr., Szabó József, Scheiber Zsigmond dr., Simon Sándor, Somogyi László, Szentimrey Márton, ifj. Tóry György, Weisz Kálmán; *1 koronát*: Berger Aladár, Csuha Lajos, Eder János, Éder Géza, Egresy Károlyné, Hirschler Sándor, Horváth Mihály, Hónig Sámuel, Hujber György, Imre Ferencz, Kováts Sándor, Katona Fülöp, Keszler Gyula, Kollin Károly, Molnár Lajos, N. N., ifj. Reich Imre, Rózsa Sándor, Steiner Rudolf, Schütz Gyula, Zábrák Gyula; *50 fillért*: Lichtschein Gusztáv. Összesen 293 kor. 50 fillér.

---

mig teljesen ki nem ábrándul. Pedig, hogy kiábrándulásnak csak önmaga az oka, az bizonyos. Miért nem őrizte meg tovabbra is a függetlenségét? Mire is támaszkodjék, mikor a férfi, akit imádott és bámult, gyakran kevesebb szellemi erővel rendelkezik, mint maga a gyenge nő.

Hányszor nem sajnálja az ember, hogy egy gyenge pillanatban keservesen panaszkodott, de mi haszon, mikor a kimondott szót már visszaszivni nem lehet. Ebből a szempontból a férfiak önérzetesebbek, mint a nők. A férfiak inkább feleségeik ellen panaszkodnak. A férfiakban megvan az érzés ahhoz, hogy a tüzhelyet tolakodó pillanatasok ellen megvédelmezzék, de megvan az elhatározás ahhoz is, hogy a világnak elmondják a családi élet felett tapasztalt kiábrándulásaikat. A nő panaszkodik és ha a férfi, akivel élni nem tudott elhagyja, kétségbeesik és gyakran dicsőiti a hütlent

De miért gondolunk gyakrabban a halálra? Már annyi a türelmünk, hogy készek volnánk örökké abban a hitben élni, hogy a férfi, akit szeretünk, már holnap nem létezne s nem hallhatnók a hangját, nem nevethetnők jóizüen apró esetlenségein és nem láthatnók megelégedettséget áruló mosolyát, mikor is a legcsekélyebb figyelemben részesitjük. A férfiak ugy vélik, hogy a tavollevőt kell igazán imadni s talán azért viseltetnek ők oly mély tisztelettel anyáik iránt. A feleség is részesülne ebben a nagy tiszteletben, ha tartózkodóbb és titoktartóbb volna s férjét barátjának nézné, nem pedig félistennek, aki szintén némelykor adhat, de némelykor kérhet is tőle jó tanácsot.

Természetes, hogy itt a testnek is van szerepe. De a nőnek hivatása, hogy a test szerepéből magasztos szentséget teremtsen. A nő elveszti tekintélyét, ha nem tud uralkodni magán minden körülmények között. A természet az igazi mély szeretetet okos és szép gyermekekkel szokta megajándékozni. Ezt mindenki tudja és mégis öntudatlanul szerencsétlen gyermekeknek ad életet! miért? — mert elfeledkezett az igazi szeretetről. A gyermekekre az ilyen szülők nem gondolnak, sőt azok megérkezését nem jó szemmel nézik. De hat minek lép házasságra valaki, ha nincs szüksége gyermekekre? Az ilyen jobban tenné, ha nőtlen vagy hajadon maradna — — —

A házasság után sok ember csak magára gondol, pedig ezzel nagy igazságtalanságot követ el az emkeriség ellen; az emberek azért élnek, hogy az emberiségnek tökéletesebb lényeket nyujtsanak, akik tisztabbak, nemesebbek legyenek, mint maguk a szülők. Ha a házasságot szent áldozatnak néznők, bizonyára messzebre jutnók: boldogabbak lennénk, mert ez egészen más kérdés. Igaz az is, hogy az ember tulajdonképen azért él a földön, hogy boldog legyen? De mikor látjuk az emberek sorsát és az ártatlan állatok szenvedéseit, azt látjuk, hogy a boldogság igazán kétséges dolog és igy földi hivatásunk is egészen más szinben tünik fel. A női nagy kérdés nem létezne, ha másképen osztották volna be a házasságot.

De a férfiak szolgálókra, a nők pedig hősök után áhitoztak. A férfiakból nem lettek hősök: a nők nem birták elviselni az elnyomatást, amely alatt tartani akarták a férfiak. Az emberiség szolgálatában! Erre kellene gondolni az oltár előtt, a helyett, hogy a házasfelek problematikus kölcsönös boldogságra gondoljanak. A mi sorsunk nincs a mi kezünkben; a boldogság tehát igen ritka, de önmagunkat is igen ritkán ismerjük, másokat még ugy se és nehéz feladat huszonnégy óra alatt meggyőződni, hogy tévedtünk. De ez a felfedezésünk is némelykor téves s csak idővel lesz és lehet állandó. A házasságban legyenek türelmesek a házasfelek, amig a szeretet kikristályosodott szivükben. Legyen ez a szeretet egy fiatal fenyő, amely lassan növekedik a türelem árnyékában oly nagyra, hogy már kiallhatja a vihart, a nap hevét egyaránt.

Sok házasság megbomlik a gondok miatt, de a legtöbb megtörés rugója az utálat. A legtöbb házasság egy semmiségen szenved hajótörést: az egyik házasfél ezt a jelentéktelen dolgot elviselhetetlen csapásnak tekinti s kitér. Azt hiszi, hogy ezzel erényes dolgot müvelt, mikor meglepetve látja, hogy tettét más társaságok elitélik.

Ilyenkor egészen idegenek vagyunk magunknak, hagyományainknak, gondolatainknak és szokásainknak. Egyik házasfél csak örömet látott, a másik a szenvedőnek ágya mellett nevelkedett és megsiratta koporsóban nyugvó szeretteit. Ilyenek a házasfelek; ilyen az élet! Az egyik jön olyan helyről, ahol minden csekélységen nevetnek, mulatnak, a másik mindezek iránt nem bir érzékkel.

Egyik templomba szeret járni, a másik otthon ül, vagy az erdőbe jár, ahol dolgozik. Ezeket s gyermekek nevelésének különbözősége szüli. Mindezeket azonban csak a kitartó türelem egyenlitheti ki. Türelemmel a legnehezebb problemákat is meg lehet oldani. Az emberiség érdekében!...

Forditotta: V.

Összes bevétel 571 kor. 50 fill., kiadás 285 kor. 88 fillér, fennmaradt tiszta jövödelem 285 kor. 62 fillér. — A szives felülfizetőknek ezuttal is köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— **Csalás gabnajegyekkel.** Néki Antal és Kertész János sági lakósok, mint hű kebelbarátok és sógorok, társas üzlet alapitására vállalkoztak oly formán, hogy a befektetendő tőkét a társas üzlethez egy harmadik adja. Ez a harmadik pedig oly formán járul a társasüzlethez, hogy arról tudomásának lennie nem szabad. Igy került a Néki és Kertész társaszégbe csendes társul Heimler Adolf kis-czelli gabonakereskedő, ki jó hosszu időn át kifizette a Néki és Kertész czég által hozzá benyujtott gabnavételi jegyeket, melyeket a szoros társak alaposan kijavitottak magasabb összegre, mint amit tényleg a gabonaraktárba beszállitottak. Heimler Adolf csak a mult hó 29 én jött rá a Néki és Kertész czég csalására, amikor is dupla összegre javitotta ki az élelmes czég a gabonavételi jegyet. Az ügy jelenleg a büntető biróságnál van. Magától értetődik, hogy a Néki és Kertész társaszég az események következtében fizetésképtelenséget jelentett.

— **Mocsáryt fe mentették.** Mocsáry Ignácz körmendi polg. iskolai tanárt, kit a szombathelyi törvényszék 2½ évi fegyházra itélt a mult évi november hóban a kezelése alatt álló növendék leányokkal való állitólagos szerelmeskedése miatt, a győri kir. itélőtáblán szerdán volt a felebbezési főtárgyalás, amelyen Mocsáryt a kir. tábla felmentette a vád alól.

— **Bestiális ember.** Józsa Károly kis-czelli lakós f. évi jan. 28-án este borosfővel ment haza, s otthon 52 korona készpénzét kereste, miután azt sehol nem találta, rokonát Balázs Juliannát vette kérdőre a pénz holléte felől, ki kijelentette, hogy a pénz felől semmit nem tud, mi annyira felizgatta Józsát, hogy Balázs Juliannát csipővassal fejbe ütötte. Hiába kérlelte őt Balázs Julianna, hogy majd eszébe jut Józsának a pénz holléte, de ő erre nem hallgatott, hanem elővette késit és azzal több izben megszurta, végre egy széket ragadott, azt összetörte Balázs Juliannán, kinek az ütések következtében 3 oldalbordája eltörött. Midőn már áldozata a földön vérében mozdulatlanul feküdt, a szivtelen Józsa vadállatias kegyetlenséggel hajánál fogva megragadta és a szobából kivonszolta a padlás feljárás alá, s a szerencsétlen nő a hideg nap és éjszakákon át ott feküdt eszméletlen állapotban. Január hó 30-án este 8 órakor a csendőri őrjárat értesült a dologról, a vizsgálatot megindította, s a szerencsétlen nőt életveszélyes állapotban találva, a kis-czelli közkórházba szállitatta, minthogy itt folyton eszméletlen állapotban volt, semmit nem evett és nem ivott, — a sulyos sérülések következtében február 7-én este 6 órakor elhalt. — Iszonyuan eltorzitott hulláját febr 9-én boncolták fel. A tettest pedig a kis-czelli kir. járásbiróság fogházában vizsgálati fogságba helyeztetett és a vizsgálat befejezte után fog a szombathelyi központi fogházba beszállitatni.

— **Százasbankó a perselyben.** A kis-czelli róm. kath. templom Szt. Antal perselyében, ez évi január havi pénz kivétele alkalmával a bizottság 269 korona s néhány fillért talált mint jótékony adományt. E pénz között egy drb. százasbankó is volt, melynek adója bizonyára nem tartozik a szegényemberek közé.

— **Gazdátlan kalucsni.** A „Dalkör" bálja alkalmával valaki egyik kalucsniját ott hagyta a ruhatárban, (Bizonyára félkeréken állt a gazdája, azért vitte el kalucsniájának is csak felét) tulajdonosának készséggel vissza szolgáltatja a ruhatáros.

— **Szent Antal perselye.** A kis-czelli róm. kath. templomban ezelőtt két évvel fel állitott Szent Antal perselybe, a mult 1902. év folyamán 927 korona 50 fillér folyt be a jótékony névtelen adakozóktól Ezen összeg hónapok szerint a következőkép osztatik meg: Befolyt: januárban 53 kor. 90 fill., februárban 40 kor. 60 fill., márczius ban 60 kor. 80 fill, áprilisban 68 kor. 42 fill., májusban 159 kor. 77 fill., junius ban 110 kor 28 fill., juliusban 114 kor. 78 fill., augusztusban 38 kor. 49 fill, szeptemberben 132 kor. 17 fill., októberben 72 kor. 10 fill, novemberben 50 kor. 64 fill., deczemberben 14 kor. 56 fill.

— **Pénzügy.** A Kemenesaljai Takarékpénztár részvénytársaság a mult vasárnap tartotta rendes évi közgyülését Kis-Czellben az intézet helyiségében. A gyülésen Pálinkás Mihály sági esperes-plébános elnökölt, melyen 18 részvényes 471 részvényt tett le 232 szavazattal. A zárszámadások megvizsgálása után a közgyülés ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta és elfogadta az igazgatóság javaslatait. Az intézet igazgatósága és felügyelő-bizottsága a következőkép alakittatott meg: Igazgatósági elnök: Pálinkás Géza (uj) r. kath. esperes-plebános Alsó-Ság. Igazgatósági tagok: Dr Balassa Jenő ügyvéd Kis-Czell, Günther Antal (uj) birtokos Jánosháza, Heimler Adolf (uj) kereskedő Kis-Czell, Kisfaludy Kálmán plebános Izsákfa, Nagy Gyula (uj) kereskedő Kis-Czell, Nagy Pál ügyvéd Kis-Czell, Szabó József (uj) birtokos Kis-Czell, Tompa Sándor birtokos s nyug. jegyző Nemes-Magasi, id. Tory György (uj) téglagyáros és birtokos Kis-Czell, Udvary Jenő takarékpénztár igazgató Szombathely. Felügyelő-bizottsági elnök: Nagy József kir. közjegyző Kis-Czell. Felügyelő-bizottsági tagok: Fülöp Lajos birtokos Kocs, Imre József (uj) birtokos Kis-Czell, Raffel Dénes földbirtokos Izsákfa. A „Kemenesaljai Takarékpénztár" mult 1902. évi (13-ik üzletév) zármérlegéből kiemeljük a következőket: az intézetnek a mult évi öss forgalma volt 9 379,161 kor. 50 fillér. E forgalom után a mult évi tiszta nyeremény 5008 kor. 11 fillér. Az igazgatósági jelentés szerint, az intézet Wendler István csődtömegénél elvesztette követelését 22.434 koronát teljesen leirta, igy ma az intézetnek részvénytőke és tartalékalapja tisztán 89,798 korona.

— **Hol az igazság?** Hogy nálunk a jog, törvény és igazság korszakában miként alkalmazzák az igazságot, az alábbi eset eléggé igazolja: A napokban kapták meg a kereskedőségégek a reájuk kivetett állami adóról (III-ad oszt. kereseti adó) az értesitő ivet a folyó 1903. évre Egy ily értesitő ivet alkalmunk volt látni, melyen két segédnek az adója a jog, törvény és igazságnak a csufságára a következőkép van kivetve: X. Y. kereskedőségéd, havi fizetése 60 korona, jövedelmi adója 6 korona; N. N. kereskedőségéd havi fizetése 30 korona, jövödelmi adója 6 korona; B. kereskedőségéd adóivét is volt szerencsénk látni, neki 15 korona havi fizetése van ezután is 6 korona az adó. Már most mondja még azután valaki, hogy nálunk nincs jogegyenlőség. De igen van! Csakhogy az adófizetésnél; fájdalom.

— **Árverés a vasuton.** Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. böröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérnemüek, botok, napernyők és esernyők stb. a Kis-Czell állomáson 1903. február 20-án d. e. 9 órakor árverés utján azonnali készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

— **Dankó Pistának** a sulyos betegen fekvő magyar dalköltőnek 50 válogatott dalát adja ki Nádor Kálmán budapesti dalkiadó, hogy a beteg dalköltőnek betegsége alatt felmerülő költségei fedezve legyenek. A kötet ára 4 korona, mely összeg Nádor Kálmán zeneműkiadóhoz Budapest, Károly-körut 8, küldendő.

— **Gazdasági és háziipari tanfolyam Káldon.** Jelenlegi földmivelésügyi miniszterünk számos intézménye között, melyek a „kisemberek": a földmives-osztály jólétét, könnyebb boldogulását vannak hivatva előmozditani, nem utolsó helyen áll a gazdasági és háziipari tanfolyam. Szakértelemre van ma már szüksége a legkisebb birtoku földmivesnek is, hogy létét fenntarthassa a világversenyben. Az évenként nagyszámban és nagy költséggel rendezett gazdasági tanfolyamokkal óhajtja földmivelésügyi miniszterünk azt a szaktudást népünknek lelkébe plántálni, melyre annak szerény müködése körében oly nagy szüksége van: A háziipari tanfolyamokkal uj jövödelmi forrást nyit a „kisemberek" számára, akiknek siralmas helyzetén melegen érző szivével akar segiteni. A nép átérezte az „ő miniszterе" jó indulatu szándékát, tömegesen vesz részt azokon a tanfolyamokon. Miniszterünk jóvoltából, ez évben is van Káldon egy ilyen tanfolyam. Minap volt az ünnepélyes megnyitása Maróthy László dr. orsz. képviselő, a sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola tanári személyzete s a községi előljáróság jelenlétében. Szigeti—Varga László szakiskolai igazgató fejtegette a nagyszámmal egybegyülteknek, hogy mily nagy czélja, hatása van földmivelésügyi miniszterünk ezen intézményének. Majd táviratilag üdvözölték a miniszternek, aki a község birájának táviratilag mondott köszönetet s kivánt sikert a tanfolyamhoz. 42 hallgatója van a tanfolyamnak, akik kosárfonásban és gazdasági eszközök készitésében nyernek oktatást s abban gyakorolják magukat; emellett a tejgazd. iskola tanári személyzete tart nekik elméleti előadásokat. Vidékünk minden tekintetben a szarvasmarha tenyésztésre utal, azért az elméletiekben erre fektetnek suiyt. Szigeti-Varga László igazgató a szarvasmarha tenyésztésről ad elő nekik, Kubinyi Mihály s. tan. a takarmány termelésről, Schill Imre ö. g.-s a takarmányozásról.

— **300 gyermek kitüntetése.** Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapesten, hogy az iskolásgyermekeket szabad óráikban a virágneveléssel foglalkoztassuk. Ezen nagy jelentőségü eszme lelkes előharczosa Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő, ki már 1901-ben több ezer növényt osztott ki továbbnevelésre gyermekek közt, most pedig diszes éremmel dijazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápolt virágokat mutatták be. Mint értesülünk e héten ismét 5000 cserép jácintot osztott ki közöttük Mauthner Ödön, kinek a kertészet terén már annyi áldásos és szép közhasznu intézmény létrejöttét köszönhetjük. Mauthner nemcsak az ő ismert áldozatkészségével, hanem magvainak kitünő minősége révén is rászolgált az általános elismerésre és büszkén vallhatjuk, hogy Európa három elsőrangu és legnagyobb magkereskedőinek egyike Mauthner Ödön. T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk legujabban megjelent igen gazdag tartalmu képes magárjegyzékét, melyet szivesen ingyen küld az érdeklődőknek.

Meghivás!

A „Kemenes-szent-mártoni tejszövetkezet" 1903. évi február 15-én délután ½3 órakor a hivatali helyiségében

rendes közgyülést tart,

melyre a tagok az alapszabályok 11. §-a értelmében meghivatnak.

NAPIREND:

1. A zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
2. A netáni inditványok.

Az 1902. év kezdetén a tagok száma 33, üzlet részeinek száma 79 volt; év folyamán kilépett 2 tag 5 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a pénztári vagy hivatali helyiségnél kitétetett és mindenki által megtekinthető.

Kemenes-Szent-Márton, 1903. febr. 7.

Az igazgatóság.

160—1903. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Schwarcz Ignácz beledi lakos végrehajtatónak Pethő Vendel kemenesszentpéteri lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 42 kor. 30 fill. tőke követelés és ennek 1901. évi julius 1. napjától járó 5% kamatai 35 kor 60 fill. perbeli, 11 kor. 60 fill. jelenlegi és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. LX. tcz. 144. §-a alapján es a 146. §. értelmében a kis-czelli kir. járásbiróság területén levő a kem.-szt.-péteri 24 sz. tjkvben A I 1—2 sorsz. 31. és 34 hrszamok alatt felvett, 17 számu ingatlanból Pethő Vendel ½-ed rész illetőségére, s illetve az 1881. 60. t.-cz. 156. §-a értelmében az egész ingatlanra 670 kor. ezennel megállapitott kikiáltási árban.

Az árverés megtartására határidőül 1903. évi április hó 3-ik napjának d. e. 9 órája Kem.-Szt.-Péter községházához tüzetik ki.

A venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10 százalékát vagyis 67 koronát bánatpénz fejében a birói kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai három hó alatt az első az árverés napjától 30 a második 60 a harmadik 90 nap alatt fizetendők le.

Az árverési feltételek alulirott tkönyvi hatóság és Kem.-Szt.-Péter községházánál tekinthetők meg.

Kis-Czellben, 1903. évi január 17 én.

Dr. UDRÁNSZKY, kir. albiró.

Kemenesaljai Takarékpénztár részvénytársaság Kis-Czellben,

XIII. évi üzleteredmény számlája az 1902. deczember 31.

TARTOZIK.

Fkvi lapsz	Veszteségért	Kor.	fill	Kor.	fill.
	Kamatokért:				
55	Viszl. váltó-kamat számlának	7701	40		
74	Betétkamat „	12500	91	20202	31
10	Betétkamatadó „			1250	14
20	Adó „			925	04
30	Illeték „			196	80
	Fizetések:				
35	Igazgatósági dij „	1762	53		
79	Tiszti és szolga dij „	5740	—	7502	53
	Költségek:				
40	Perköltség „	103	45		
75	Kezelési költség „	1807	82		
84	Irodabér „	800	—	2711	27
76	Jótékonyczél „			40	20
80	Részvény-kamat „			358	97
83	Tisztviselők lakbére „			500	—
72	Zármérleg számlának tiszta-nyereményért			5008	11
				49496	37

KÖVETEL.

Fkvi lapsz	Nyereségért	Kor.	fil	Kor	fil.
	Kamatokért:				
66	Váltókamat számlától	22526	16		
65	Jelzálog kamat „	8438	80		
69	Folyószámla s vegyes kamat számlától	1198	43		
54	Késedelmi kamat számlától	1217	65	33381	04
63	Üzletdij számlától			2894	33
67	Házbér „			2420	—
				38695	37

XIII. évi zármérleg számlája.

— 1902. deczember 31 én. —

Fkvi lapsz	Vagyon	Kor.	fill	Kor.	fil.
78	Pénztár számlának pénzkészletért			11205	15
31	Ház számlának			44400	—
73	Felszerelés számlának			2453	90
	Kihelyezések:				
60	Váltó számlának	283003	81		
61	Jelzálog számlának	97692	95		
70	Kezeselt kölcsön számlának	27040	—		
6	Önsegélyző egylet „	1000	—	408736	76
62	Folyószámla „			388	31
52	Értékpapir „			6514	74
				473698	86

Fkvi apsz	Teher	Kor.	fill	Kor.	fill
12	Részvénytőke számlától			80000	—
53	Tartalékalap „			9798	—
	Betétek:				
64	Takarékbetétek számlától	231420	39		
59	Hetibetétek „	5027	—	236447	39
71	Viszlesz. váltó „			142023	98
56	Átmeneti tételek „			295	38
32	Osztalék számlától fel nem vett osztalékért			126	—
31	Üzleteredmény számlától tiszta nyereményért			5008	11
				473698	86

Kis-Czell, 1902. deczember 31-én.

Az igazgatóságért:
Jakab Bódog, s. k.
igazgatósági elnök.

A könyvvelőségért:
Travnik Gyula, s. k.
czégv. főkönyvvelő.

Huchthausen Ede, s. k.
könyvvelő.

A pénztárért:
Szalay József, s. k.
pénztáros.

Dr. Balassa Jenő, s. k., **Kisfaludy Kálmán**, s. k., **Nagy Pál**, s. k., **Tompa Sándor**, s. k.. **Udvary Jenő** s. k.
igazgatósági tagok.

Fenti üzleteredmény és zármérleg számla tételeit az általunk felvett leltárakkal és főkönyvvel és a vonatkozó könyvekkel megegyezőnek és a kereskedelmi törvény valamint az alapszabályok szerint felállitottnak találtuk.

Kis-Czell, 1903. január 15.

Fülöp Lajos, s. k.
f. b. tag

Nagy József, s. k.
f. b. elnök.

Raffel Dénes, s. k.
f. b. tag.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vallalat gyorssajtóján Devecserben, 1903.